

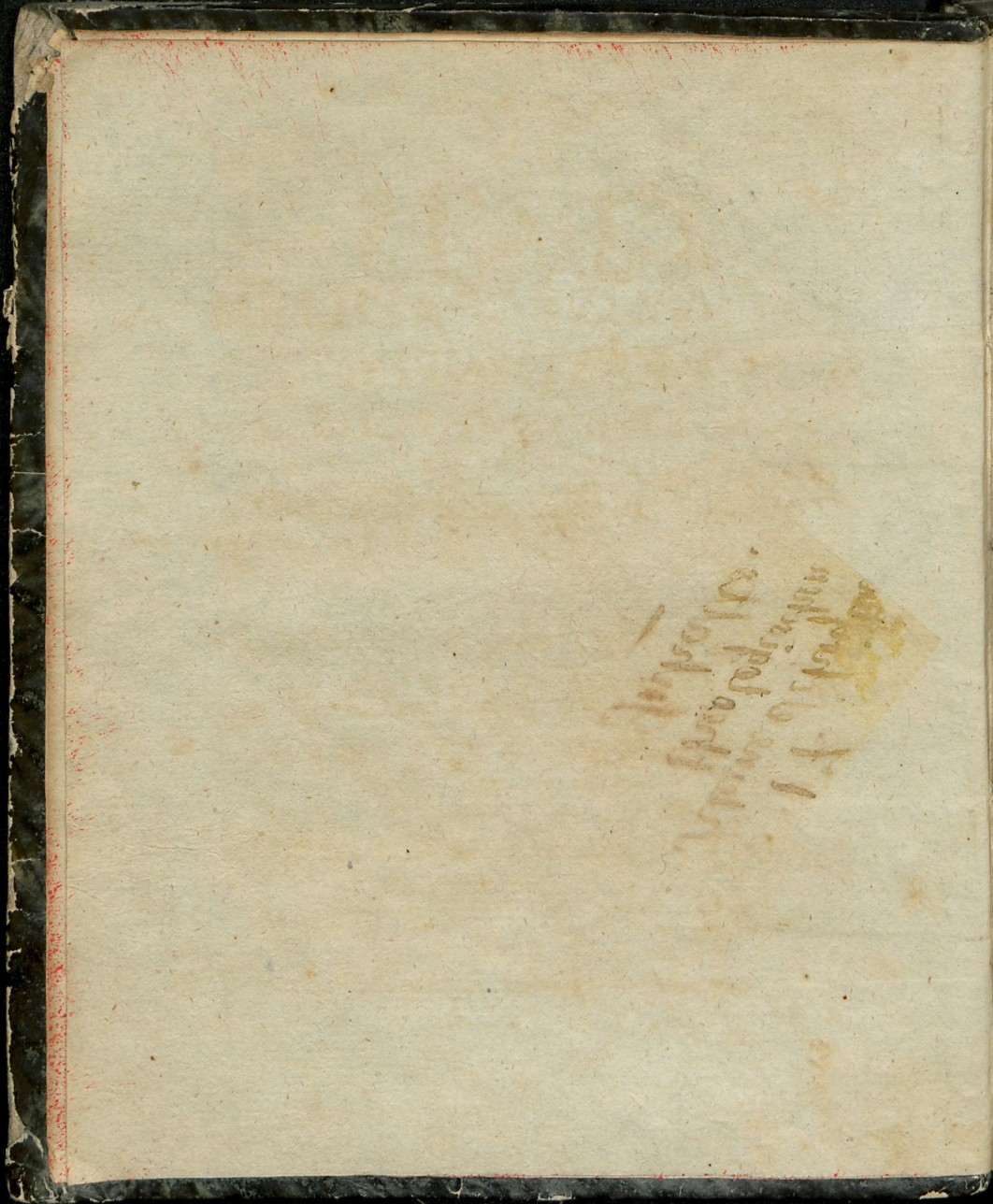

Nf. 61.

[Faint, illegible handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page]

4

DECANUS
ET
COLLEGIUM
FACULTATIS THEOLOGICÆ
IN
UNIVERSITATE TUBINGENSI
AD

ORATIONEM SOLEMNEM
PRIDIE
NATALIS DOMINI

DIE XXIV. DEC. MDCCXCVI.
HORA ANTEMERIDIANA IN AUDITORIO JURIDICO
HABENDAM
INVITANT.

---

d.

*De Cæsare, Pii VI. bullam damnantem dogmaticam haud
admittente.*

TUBINGÆ
LITTERIS FUESIANIS.

3

D E C A N U S
ET
COLLEGIUM
FACULTATIS THEOLOGICAE
IN
UNIVERSITATE TURINGENSI
AD
ORATIONEM SOLEMNEM
P R I D I E
N A T A L I S D O M I N I

ANNO DOMINI MDCCCXXXIV
HABEBITAM
INVIANT

De Caesare, III. P. P. Bullam Romanam dogmaticam habet
Administrat.

UNIVERSITÄT
TURINGEN

Qui, opportunitate nobis subnata, nuper exposuimus, quam imprudenter a nonnullis urgeatur, nostro maxime seculo, disciplinæ in ecclesia Christi severitas, illius rei jam illustre exemplum afferre constituimus, quod infaustis auspiciis datum fuisse palam constat.

Est illud exemplum Pii VI. cujus ira cum in Riccium Episcopum Pistoriensem maximopere efferbuisset, eam omnem in illum virum bulla damnante effudit, quæ ita inscribitur: *Santissimi Domini nostri Domini Pii divina providentia Papæ Sexti damnatio quam plurium propositionum exceptarum ex libro Italico idiomate impresso, sub titulo: Atti e decreti del Concilio Diocesano di Pistoja dell' anno MDCCLXXXVI. In Pistoja per Atto Bracali Stampatore Vescovile. Con approvazione ejusdem libri & aliorum quorumcunque in ejus defensionem tam forsan editorum, quam in posterum edendorum. Romæ MDCCLXCIV. ex typographia Rev. Cameræ apostolicæ.* In forma bullæ itaque apparet Damnatio, data die 28. Aug. 1794. registrata in *secretaria Brevium*, & publicata ad *valvas Basilicæ Lateranensis & Principis Apostolorum, Cancellariæ Apostolicæ, Curie generalis in monte Citatorio, in Acie Campi Floræ ac in aliis locis solitis.* Ne vero solis Romanis hanc legem ferre videretur, præfatus est *Pius Episcopus servus servorum Dei universis Christi fidelibus*, ex qua formula omni-

A

bus imposita videbatur obligatio, damnandi & damnatum reputandi Auctorem illorum Scriptorum. Præfatur verbis amplissimis de ærumnis, sibi subeundis, quod fuerit non in ultimis terris, verum in media luce Italix, sub oculis *urbis & prope Apostolorum limina, Episcopus, duplicis Sedis honore insignis, Scipio de Ricciis, antea (jam destitutus) Episcopus Pistoriensis & Pratenfis.* Eum refert sibi suæque apostolicæ, quam vocant, Sedi in ipso sacræ fuæ ordinationis ritu debitam fidem & obedientiam solenni jurisjurandi religione obstrinxisse; postquam autem a complexu suo cum osculo pacis dimissus ad commissas sibi plebes accessisset, perverste sapientix fraudibus circumventum eo cœpisse intendere, ut quam superiores Antistites formam jam pridem iniverant, ille per speciem fictæ reformationis importunis novitatibus perturbaret, convelleret, funditus everteret, quin etiam cum suo hortatu ad Synodum Diocesanam animum adjunxisset, ejus in suo sensu pertinacia effectum esse, ut unde remedium vulnerum petendum erat, inde gravior perniciēs enasceretur; postquam itaque Synodus illa e latebris eruperit, neminem fuisse, qui non continuo adverterit auctorum consilium, ut quæ antea semina sparserunt, ea in unum corpus compingerent, proscriptos errores exsuscitarent, apostolicis decretis, quibus proscripti sunt, decretis fidem auctoritatemque derogarent; eapropter ea se cepisse consilia, quæ surgenti malo vel sanando vel comprimendo accommodatiora viderentur, Synodum ab Episcopo editam primum 4. episcopis aliisque adjunctis *Cleri*

Secularis Theologis examinandam commississe, tum & S. R. E. Cardinalium aliorumque Episcoporum Congregationem deputasse, eorumque suffragia voce & scripto edita excepisse; selecta deinceps pravarum doctrinarum capita in certum ordinem redacta fuisse, ut cuique peculiaris censura subjiceretur; observasse Censores fallacem, involutam, differendi rationem, quæ dilucida esse deberet, ne ullum offendendi periculum relinqueret; ne quod verò genus officii ad lucrandum fratrem prætermissum videretur, episcopum se amantissimis literis iustu suo acciendum duxisse, pollicitum fore, ut benevolenti animo exciperetur, nec vetaretur, quin quæ in rem suam facere sibi viderentur, libere aperteque exprimeret; nunc vero cum ille oblato beneficio incommodo valetudinis nomine minus utendum sibi esse censuerit, differre amplius se non posse; implorato itaque cum assiduis suis, tum & piorum Christi fidelium privatis publicisque precibus, Spiritus Sancti lumine omnibus plene & mature consideratis, complures ex actis & decretis Synodi propositiones, doctrinas, sententias sive expresse traditas, sive per ambiguitatem insinuatam, suis cuique appositis notis & censuris damnandas & reprobandas censuisse, prout hac sua perpetuo valitura constitutione damnet & reprobet.

Itane vero hæc disciplinæ severitas tam necessaria fuit, ut damnatio publica viri illustris requireretur? Itane ille dogmata hæretica docet? Omnino, si propositiones, quas affert Pius VI. hæreticas reputes. Est enim

I. damnatarum sententiarum *prima classis* ea, quæ nota hæreticarum insigniuntur. A. Prima vero hujus classis hæretica ea dicitur, quæ p. 14. l. cit. Sess. III. *de obscuratione veritatum* in ecclesia inscribitur. Quæ Auctor Synodi Italice effert, ea in Papæ Damn. Latine ita exprimuntur. *Postremis hisce sæculis sparsam esse generalem obscurationem super veritates gravioris momenti, spectantes ad religionem & quæ sunt basis fidei & moralis doctrinæ Jesu Christi.* Si quis itaque doceat, maximi momenti veritates esse obscuratas, illumne hæreticum prædices? Obscuratio veritatum in ecclesia est quæstio facti, quam sive affirmes sive neges, neutiquam macula hæreseos tibi potest adspergi, cum ipse Paulus non neget, obscurationem in suis quas ipse plantavit ecclesiis observari. Eph. V. 8. Late patet illa obscuratio. Et ubi est ecclesia, quæ non abundet hominibus, & in basi religionis & morali doctrina Jesu Christi rudibus, caliginosa nocte oppressis? Itane & Paulum & optimum quemque Theologum, qui id inter homines sibi observari dolet, inter hæreticos numeres? Næ, id severiorem disciplinam proderit!

B. Hæreticam appellat eam propositionem, quæ, epistolæ Convocatoriæ inserta p. 6. & 7. docet statuitque, *potestatem a Deo datam ecclesiæ, ut communicaretur pastoribus, qui sunt ejus ministri, pro salute animarum,* si quidem ita intelligatur, ut a communitate fidelium in pastores derivetur ecclesiastici ministerii ac regiminis potestas. Riccius mentem suam Italice ita effert: *in vigore della potestà data da Dio alla*

chiefa per exercitari per mezzo de suoi ministri, quibus verbis istæ fere sententiæ insunt. 1. Deus dedit ecclesiæ potestatem prædicandi verbum divinum. 2. Exercet illud jus per pastores. 3. Potestas itaque ministerii proficiscitur a Deo. Eph. IV. 11. Rom. XII. 5. 1 Cor. XII. 28, 29. Ministros nos quidem habemus, non immediate a Deo constitutos, non miracula patranda potestate munitos, sed quicquid juris & potestatis habent, sive sint, Episcopi sive pastores, id habent ab ecclesia. cf. *Michaelis* Anmerk. zu I. Tim. V. 18, 10—21. Vult vero Pius VI. derivari eam potestatem a Petro h. e. a Papa. Itaque doctrinam Pauli ipse pessundat. Quis itaque magis hæreticus? Papane an Riccius.

C. Hæretica Pio VI. est ea nomenclatura, qua in Decr. de Fide §. VIII. Sess. III. p. 78. utitur Riccius, quod Rom. Pontifex sit *caput Ministeriale*. Primus qui ea denominatione usus fuit, *Richerius* fuit, cujus formulam receperunt plures Jansenistarum Theologi. Eam vero ferre nequit Pius VI. qui tamen se in Bullis servum servorum appellat. Quid igitur mali Riccius docet, Pont. Rom. tribuens *διακονίαν*, Ministerium *δουλείαν*, quam & Paulus sibi tribuit Phil. I. & Eph. III. 7., & Capitis prærogativam. Altius evolare vult Pius, ut scilicet Rom. Pont. a Christo in persona B. Petri eam potestatem accipiat, qua velut Petri successor ac totius ecclesiæ Caput pollet in universa ecclesia.

Quod in sacris literis non extat, nec ipse Petrus sibi arrogavit, nec Christus docuit. Nonne igitur magis hæretica

est Pii VI. assertio, quam Riccii de Capite Ministeriali, qua arrogantiam, Romanorum dogmaticam voluit temperare?

D. Hæretica quarto Papæ videtur sententia Riccii de potestate ecclesiæ quoad constituendam & faciendam exteriorem disciplinam. Docuerat nempe in Synodo sess. III. Decr. de fide §. 13. & 14. *abusum fore auctoritatis ecclesiæ, transfereudo illam ultra limites doctrinæ ac morum, & eam extendendo ad res exteriores, & per vim exigendo id quod pendet a persuasione & corde, tum etiam, multo minus, ad eam pertinere, exigere per vim exteriorem subiectionem suis decretis.* Equis ausit hæreticum appellare eum, qui negat auctoritatem ecclesiæ ultra limites doctrinæ ac morum transferendas esse? Alios doceat in fide, alios bonis moribus imbuat. Hæc summa est eorum, quibus potestas ecclesiæ restringitur. Fidei vero & morum emendatio non ad res exteriores extendatur.

Bisim Pio VI. movet vis formulæ estendendola a cose esteriori. Omnino illis verbis denotat abusum auctoritatis ecclesiæ, idem quod Petrus I. ep. IV. 15. *αλλοτριωτιστικῶν* exprimit. Abusus vero auctoritatis fit 1. per vim exigendo id, quod pendet a persuasione & corde, 2. exigendo per vim exteriorem subiectionem suis decretis. Nihil clarius poterat efferi, quam sententiæ, quas Riccius in Synodo assert. a) Si-

a) Verba ipsa asseram, quod ad forebbe minore l'abuso di questa auctorità, trasportandola oltre i confini della dottrina e della Morale.

miles sententias hæreticas vocare & damnare, quid est aliud, quam severissimam disciplinam ostentare, quæ rogis & carceribus sævit? quam despotismum jactare, qui regibus etiam imperare audet, quem ipse etiam Pius alere iteratis vicibus visus est.

E. Hæreticam quinto eam thesin nuncupat & damnat *de coagmentatione corporis ecclesiæ*, qua ecclesiam proponit Riccius, considerandam *velut unum corpus mysticum coagmentatum ex Christo capite & fidelibus, qui sunt ejus membra per unionem ineffabilem, qua mirabiliter evadimus cum ipso unus solus sacerdos, una sola victima, unus solus adorator perfectus Dei patris in Spiritu & veritate.* Ipsa verba auctoris in App. N. XXVIII. p. 75. docent, alludi ad locum Eph. IV. 3—12. & convenire doctrinam Riccii cum doctrina Pauli, hinc nec hæ-

Il divin Redentore venendo, a formare la chiesa, non volle fondare un regno o una Monarchia temporale, e ristrinse tutte le facultà che diede ad essa allo spirito. Se i pastori eccedono questi limiti non hanno più alcun diritto alla promessa assistenza, e le loro determinazioni non farebbero che usurpazioni irregolari, nate a minare lo scandalo e la divisione nella società. Il S. Sinodo riconoscendo la vera auctorità della chiesa, rigetta solennemente tutto ciò, che vi aggiunfero le pas-

sioni nei secoli posteriori, persuaso che non appartiene alla chiesa entrare nei temporali diritti della sovranità, stabilita immediatamente da Dio: molto meno le appartiene essigere colla forza e colla soggezione esteriore a suoi Decreti: questi mezzi abusivi oltre al non essere di sua competenza, perche non conceduti ad essa da cristo, sono altresì irragionevoli e sproporzionati. La mente non si persuade colla forza, ed il cuore non si riforma colle prigionie e col fuoco. p. 80. sq.

reticam esse posse nec damnari. Quam misera est ecclesiæ conditio, ubi Paulus ipse damnatur, cujus rei exempla habuimus in Clemente XI. & in ipso Pio VI! Neque enim voluit docere Scipio, quod ad ecclesiam non pertineant nisi fideles, qui sint perfecti adoratores in Spiritu & veritate; sed urget potius communionem cum Christo & Deo 1. Jo. I. v. 6, 7. adorando in Spiritu & veritate non in formulis inanibus, quæ facile in opus operatum, in mechanismum religiosum abeunt.

II. Altera classis damnatarum thesium eas complectitur, quæ in systema alias damnatum ut hæreticum inducunt. Ita quidem thesis, *ecclesiam non habere auctoritatem subjectionis suis decretis exigendæ aliter quam per media, quæ pendent a persuasione*, non est quidem hæretica, (& quis tam stolide sentiat?) at in systema inducit, quod jam alias ut hæreticum fuit damnatum. Exemplum est Breve Benedicti XIV. ad affidas anni 1755. Primati, Archiepiscopis & Episcopis regni Poloniæ, quo illud Systema *ut alias* damnatum declaratum fuit, quo negatur, ecclesiam habere collatam sibi a Deo potestatem non solum dirigendi per consilia & suasiones, sed etiam jubendi per leges, ac devios contumacesque exteriore iudicio ac salubribus pœnis coercendi atque cogendi. Eam causam plane non tangit Riccius, at tamen aperte docet, carceribus & rogo non esse reformandum cor, quod est Systema Lutheri & Zwinglii, ideoque a Papa censetur hæreticum,

cum,

cum, quod jam alio tempore fuerat damnatum. Cum sit itaque illa assertio Riccii assertioni Lutheri propinqua, & facile in systema hæreticum inducat, hæreticum & illud arguitur. Quisquis igitur negat, ecclesiæ competere jus, coercendi devios legibus, judicio & salubribus pœnis, ille parum alienus est ab hæresi. Quod quam absurdum sit, alio jam tempore ostendimus; est enim severioris disciplinæ abortus, in humanitatis jura plane injurius.

III. Tertia classis damnatarum thesium eas complectitur, quæ vel sunt *schismaticæ*, ad minus *erroneæ*, vel in *schisma* inducunt. Inter eas prima concernit jura episcopis præter fas attributa. Synodus enim in Decreto de ordine S. 25. p. 180. *profitetur persuasum sibi esse, episcopum accepisse a Christo omnia jura necessaria pro bono regimine suæ dioecesis.* Itane hoc absurde dictum putes? At idem docet Paulus 1 Tim. V. 17. coll. v. 21. 2 Tim. IV. 1—5 & per Deum & Jesum Christum testatur, id officii ab Episcopis posci. Itane præter id, quod Paulus Timotheum jubet, aliud quid docet Scipio? Itane Tu, Papa Pie Sexte jura somnias, episcopis præter fas attributa? At quænam sunt illa jura præter fas attributa? Tu ad superiores ordinationes provocas, spectantes sive ad fidem & mores, sive ad generalem disciplinam, quarum jus est penes Summos Pontifices & Concilia generalia pro universa ecclesia? At Scipio jura assert, a J. C. accepta, jus itaque divinum, non humanum. Tu præter Christum multa poscis, episcopos deprimis, juramento ad tuum nutum adstringis. En severitatem disciplinæ, ad quam tu omnia revocas, nul-

lis limitibus adstrictus: Ille vero intra limites dioeceseos subsistit & utitur jure suo. Itane schisma eum moliri, ita errare, fingis?

Secundo gravius etiam indignatur Pius, quod apertius etiam Synodus abusus disciplinæ impugnaverat. Hæc quippe hortatur episcopum *ad prosequendam naviter perfectionem ecclesiasticæ disciplinæ constitutionem*, idque *contra omnes contrarias consuetudines, exemptiones, reservationes, quæ adversantur bono ordini dioecesis, majori gloriæ Dei & majori ædificationi fidelium*. At non licet Episcopo, ita Pium VI. detonantem audimus, proprio suo judicio & arbitrato statuere & decernere contra consuetudines, exemptiones, reservationes, sive quæ in universa ecclesia sive etiam in una quaque provincia locum habent, sine venia & interventu superioris hierarchicæ potestatis, a qua inductæ sunt aut probatæ & vim legis obtinent. Ita quidem nodus iste magis secatur, quam solvitur. Ita non respondetur ad argumentum a majori gloria Dei & a salute fidelium repetitum. Ita silentio præteritur id, quod Synodus monet, esse episcopum immediatum dioeceseos pastorem sibi commissæ, esse ipsius jura a Jesu Christo accepta, ad regendam suam ecclesiam, neminem posse illa jura mutare, alienare, impedire (sieno inalterabili ed inimpedibili) & quamvis in certo rerum statu exercitium illorum jurium possit esse interruptum aut per cessionem aut per abusum aut per aliud quodcunque motivum, episcopum semper posse & debere ad jura sua originaria regredi, quotiescunque id bo-

num majus suæ ecclesiæ exigat. b) Quæ quamvis sint verissima, & quamvis omnino maxima sit illius argumenti vis, quid est, cur tam parum valeat? quid est, cur Episcopum, cujus magnum animum erigere deberent alii opprimendum censeant præcones damnationis? In causa est disciplinæ severitas, quæ decretorium fert judicium, inducere hoc systema in schisma, & subversionem hierarchici regiminis, & ea propter esse erroneum. Est itaque una hierarchia, quæ bonum majus ecclesiæ turbat & pervertit, quæ Episcopos opprimit, quæ proprio arbitrato sibi placet. Ita Pius VI. thesin damnandam censet, quod Synodus sibi persuasum esse ait, jura episcopi a J. C. accepta pro gubernanda ecclesia nec alterari nec impediri posse, & ubi contigerit horum jurium exercitium quavis de causa fuisse interruptum, posse semper Episcopum ac debere in originaria sua jura regredi quotiescunque id exigit majus bonum suæ ecclesiæ. Est itaque hierarchia animal superbum, quod sui contentum supplicio, carcere, rogo, infamia, vindicat.

IV. Quarta classis thesium damnatarum Sacerdotes concernit ordinis inferioris. Nunquam non ille Hierarchiæ nævus reprehensus a multis fuit, quod dominatum aleret, alios

b) e sebbene per alcune circostanze possa essere stato interrotto l'esercizio di essi o per cessione o per abuso o per altro qualivoglia motivo, il Vescovo però possa sempre e debba entrare nei diritti suoi originari ogni qual volta lo esiga il bene maggiore della sua chiesa.

deprimeret iusto arrogantius, alios extolleret iusto elatius. Inducti in ecclesiam ordines intervalla inter clericos iusto latius extenderunt, quasi non eidem Deo, non eidem J. C., non eidem ecclesiæ Christianæ ministrarent omnes qui gregem pascunt; quasi non existeret ministerii Evangelici identitas, quasi ab omni communione aliena esset massa superiorum, a massa inferiorum longis intervallis distans. Quomodo Petrus apostolus fenserit, id palam effert 1 ep. V. 1—3. ubi alios *πρεσβυτερος*, se ipsum vero *συμπρεσβυτερον* appellat, ab omni dominatu alienus. At Pius VI. 1. *primo* in Synodo vituperat *Jus perperam tributum inferioris ordinis Sacerdotibus in decretis fidei & disciplinæ*. Doctrinam vero, quæ statuit, *reformationem abusuam circa ecclesiasticam disciplinam in Synodis diocesanis ab episcopo & Parochis æqualiter pendere ac stabiliri debere: ac sine libertate decisionis, indebitam fore subjectionem suggestionibus & jussionibus episcoporum, damnat ut falsam, temerariam, Episcopalis auctoritatis læsivam, regiminis hierarchici subversivam, faventem hæresi Aerianæ a Calvino innovatæ*. Si quis itaque *προθύμως* gregem velit pascere non *κατακυριεύων τῶν κληρῶν, ἀλλὰ τυπὸς γενεσθαι τῆ ποιμνίῃς*, eum *temerarium* prædicaveris? Eum favere dixeris hæresi Aerianæ, a Calvino renovatæ? Ita qui religionis simplicitati student, episcopalem auctoritatem lædunt, quam munire cupiunt? Ita fane Riccius in epist. convoc. p. 5. egregie perorat. c)

c) p. 5. Gridano insensatamente Vangelo per ripurgare la chiesa all' Eretico e al Novatore ogni dalle fozzure, che nella malignivolta che ff voglia rimontare al tà de tempi ha potuto contrarre.

2. Secundo condemnatur ea doctrina, quæ in oratione ad Synodum §. VIII. p. 34. extat, *qua parochi aliive Sacerdotes in Synodo congregati pronunciantur una cum Episcopo Judices fidei, & simul inuitur iudicium in causis fidei ipsi jure proprio, & quidem etiam per ordinationem accepto.* Parochos iudices fidei esse, Synodice cum Episcopo conjunctos, in hoc rerum statu, vix ecclesiæ diocesanae eam utilitatem afferet, quam sperant multi. Modo sint lux, Matth. V. 16. modo sint *τῦτοι τῶ ποιμῶν* 1 Petr. V. 3. Ita quidem ex mente Riccii regimen ecclesiasticum habebimus, non monarchicum sed ex aristocratico & monarchico mixtum, cujus forma nævis laborabit non minoribus quam Monarchicum. Nimum hic quidem *παρησιαζεις* Riccius. b) At æque nimum *παρησιαζεις* condemnando Pius VI. qui statuit, esse eam propositionem *falsam, temerariam, ordinis hierarchici subuersivam, detrahentem firmitati definitionum, judiciorumque dogmaticorum ecclesiæ, ad minus erroneam.* Dum hierarchiæ tantum conservandæ erimus studiosi, oleum & operam perdemus, ab illo Spiritu alieni, quem Paulus *εἰς το συμφερον* commendat 1 Cor. XII. 3. sq. Neque enim est hierarchia, cum qua stetque cadatque nostra salus.

d) Ciascuna diocesi — esamina appartenente alla fede e alla salua nelle assemblee del Vescovo e te delle anime — tutto soggiace de' Preti le cause della fede — Voi al vostro giudizio. Non vi è potestate quella che allora si faceva; testà nella chiesa, che vi possa togliere quel che Iddio vi ha donato maggiori; voi siete subentrati ne- Giudici della fede, a voi io parlo. gli stessi diritti, e qualunque cosa,

3. Tertio ea etiam sententia a Papa notatur, qua enu-
 ciatur, (l. c.) *veteri majorum instituto ab apostolicis usque tem-
 poribus ducto, per meliora ecclesie sæcula servato, receptum fuis-
 se, ut decreta aut definitiones aut sententia etiam majorum se-
 dium non acceptarentur, nisi recognita fuissent & approbata
 a Synodo Dioecesana, ut falsa temeraria derogans pro sua
 generalitate obedientie debite constitutionibus apostolicis, tum
 & sententiis ab hierarchica superiore potestate manantibus, schis-
 ma fovens & hæresin.* Omnino non satis de historica verita-
 te hujus asserti constat. At negari tamen non potest, quod
 si assertio quædam alicujus majoris Sedis debeat ab ecclesia
 acceptari, id per Synodos dioecesanas fieri debeat, quæ aliæ
 majori Sedi assensum suum testatæ sint nec plane fructum suo
 insigni caruisse Synodos dioecesanas, tam in constituendo
 dogmate ecclesiastico seu fidei regula, tum in emendandis
 moribus. Neque tam falsa & temeraria, quam Pius VI.
 vult, asserti potest ea propositio, neque schisma & hæresin
 fovens, sed potius omnia in præsidium Hierarchiæ dicta
 sunt censenda, quæ disciplinæ ingentem severitatem secum
 ferre videntur.

V. Quinta damnatarum thesium classis *calumnias adversus ali-
 quas decisiones in materia fidei ab aliquot sæculis promulgatas continet.*

Non temere monet Synodus, si de reformanda fide quæstio
 sit, qua ratione optimus quisque reformare fidem possit, si
 ipsæ decisiones vagæ sint, intricatæ & obscuræ, quod in
 quam plurimis factum fuisse, quin & in ipsa hac Pii VI.

constitutione factum esse, facile animadvertimus. Id quod fidei populi proponi & instar baseos inservire debet, super qua propriam ædificare sanctificationem possit, clarum & definitum esse debet. Decisio incerta & tenebrosa idem esset, ac multiplicare divisiones & dubia. Peccat, qui fidem in doctrinis exigit, quæ quales sint, ignoratur. Plura vide in decreto de fide §. XII. p. 80. Quæ qui asserit, non serit calumnias, cum ipsa experientia in Bulla *Unigenitus* abunde sit testata, quam vera sint hæc omnia, & quam ambiguæ, incertæ, intricatæ fuerint illæ decisiones Romanæ Sedis. Si quis itaque Synodi assertiones suo complexu accipiat, & decisiones percurrat in materia fidei ab aliquo inde sæculo promulgatas: non poterit non ea perhibere decreta ab una particulari ecclesia vel a paucis pastoribus profecta, quod in Gallia olim factum esse novimus, nulla sufficienti auctoritate suffulta, finibus non puris promota, nata corrumpendæ fidei ac turbis excitandis, intrusa per vim, e quibus inflicta sunt vulnera nimium adhuc recentia. Quæ qui dicit, non dicit calumnias, a Pio VI. dictas *falsas, captiosas, temerarias, scandalosas*; nam veras eas esse demonstrarunt Tosini, Cechetti, inter Protestantes Heidegger aliique. Non dicit ille *calumnias in Rom. Pontifices & ecclesiam injurias, debite apostolicis constitutionibus obedientiæ derogantes, schismaticas, perniciosas, ad minus erroneas*. Et, quam parum lucis afferunt coærvationes phrasum Romanarum! Et quam inconditum est dictionarium, a severitate disciplinæ inductum!

Secundo aperte satis ostendit Pius VI. quantum adhuc
 dum sinu suo ferat Molinistas. Laudaverat Riccius & Sy-
 nodus Clementem IX. ingenium mite & sacerdotale, Tusciæ
 suæ patriæ decus, justum æstimatorem doctrinæ puræ, pro-
 pugnatae a defensoribus gratiæ Christianæ. Laudatur etiam-
 num a multis *Pax*, quam dicunt, *Clementis IX.* Inde a tem-
 pore habitarum Romæ Congregationum (de auxiliis gratiæ
 ad Pacem usque Clementis multum de gratia utrinque fue-
 rat disputatum, & intervenerat maxime formula Alexandri VII.
 ad cujus subscriptionem obstrictos declaravit omnes. Cum
 vero quatuor Galliæ episcopi illustres, viri doctissimi, ad Cle-
 mentem IX. inter *ius* & *factum* distinguerent, spondentes fi-
 dem interiorem ratione juris habita, ratione vero facti reve-
 rentissimum silentium, un silence respectueux, promitterent, ii,
 qui Molinificarum erant partium, h. e. Jesuitæ, deponendos
 eos censuerunt & in eorum perniciem allaborabant. Defen-
 dendi vero eos onus sibi imposuere 19. ex insignibus Galliæ
 Prælati, qui literis ad Regem & ad Papam scriptis graviter
 intercesserunt. Papa, examinata sollicite 4. episcoporum
 agendi ratione, acquievit & pacem bello prætulit. Rex etiam
 istam formulam Pacis a. 1668. confirmavit. vid. Orat. ad
 Synodum in Atti e Decreti p. 29. Sess. I. & Tosini T. I.
 p. 96. in hiltor. Jansenismi. At quid ad hæc Pius VI? con-
 senseritne in laudes Clementis IX? Minime gentium. Edi-
 cit potius pro cathedra: *Propositio relata inter acta Synodi,*
quæ innuit, Clementem IX. pacem ecclesiæ reddidisse per appro-
batio-

bationem distinctionis juris & facti in subscriptione Formularii ab Alexandro VII. præscripti falsa, temeraria, Clementi IX. injuriosa. Et cur injuriosa? quia Jesuitis contraria, quos tam deperdite amat Pius VI. Et quid quæso dignius & gloriosius Pontifici maximo esse potest, quam opera in Pace constituenda collocata? Itane sibi plaudat Pius VI?

Ex classe sexta duas tantum propositiones afferemus, ex quibus demonstrabimus, quam parum solida & quam jejuna & misera sit Theologia Pii VI. & amicorum. Riccius aliique Theologi ecclesiæ Rom. liberaliores, offensi indulgentiarum abusu hodiernum nimium frequenti notionem Indulgentiæ ita definiendam censuerunt, ut non sit nisi remissio partis illius pœnitentiæ, quæ a Canonibus peccatori præscripta fuit. Uti enim ecclesia, cum canones illos pœnitentiales conderet, conversionem peccatoris intendebat, eum vero opprimere plane nolebat: ita illa indulgentem & benignam se præbuit in eos, qui signa fervoris singularis edidere. Barbarorum vero illuvies, temporum ignorantia, clericorum lucri studium, enthusiasmus cruciatarum, ordinem christianum subverterunt & veteres notiones perturbarunt. Scholastici postea aucto malo, subtilitatibus suis cum sibi placerent, singularem illum thesaurum male intellectum meritorum Christi & Sanctorum invenerant, & pro clara absolutionis a canonica pœna idea substituerunt fallam & confusam notionem applicationis meritorum. Si merita illa erant infinita, infinitus etiam esse debet thesaurus. Hinc prodit scandalosa illa indulgentia

rum dissipatio, quæ plebis ignorantiam magis etiam nutrit, aluitque falsam spem magni lucri his indulgentiis lucrandi. Quod vero tristius & lamentabilius est, inanis illa & chimærica applicatio meritorum ad defunctos etiam facta, eique basi innixum est studium, & furor multiplicandi indulgentias pro defunctis, cum suspensæ ad altaria privilegiata apparerent ridiculæ illæ tabulæ indulgentiarum applicabilium ad animas defunctorum. Ita Syn. Sess. §. 16. V. Decr. de poenitentia p. 152. cf. Tractatus histor. dogmat. critic. de Indulgentiis. Pistorii 1786. Append. Actor. N. X. p. 49. & Raccolta di opusculi interessanti Tom. XI.

Ingenuam hanc confessionem & saniozem doctrinam tantum abest ut laudaret Pius VI. barbariei dogmaticæ conservandæ studiosissimus, ut potius eam doctrinam imbecille refelleret, & voces injurias in Synodum & auctorem projiceret. Nam propositionem asserentem, *indulgentiam secundum suam præcisam notionem, aliud non esse quam remissionem partis ejus poenitentia, quæ per Canones statuta erat peccanti; quasi indulgentia præter nudam remissionem poenæ canonicæ non etiam valeat ad remissionem poenæ temporalis pro peccatis actualibus debita apud divinam justitiam* (Ah quam inconcinna theologia!) vocat *falsam* (ex tripode sc.) *temerariam, Christi meritis injuriosam* (& quid & quantum illis detrahatur, cum univèrsus ille thesaurus sit fictus!) *dudum in art. 19. Lutheri damnatam.* Argumentatur itaque ab articulo 19. Lutheri damnato ad articulum Synodi damnatum, quæ inepta plane est argumentandi ratio. Nunquam

enim Bulla contra Lutherum Anno 1520. edita a Leone X., acceptata ab ecclesia est; non est de fide; non fuit in ipsa Gallia recepta. Quod si Romani ignorant aut se ignorare simulant, conferant libellum facile parabilem, *Weismanni* nostratis *Vitia distinctionis celebris in ea, quæ sunt de fide & non sunt de fide* p. 17. „Emitat, ita b. W. tanquam stella rutilans Bulla Leonis adversus Lutherum a. 1520. edita, &, si ulla alia, haberi debet pro specimine Vicarii Christi e cathedra prodeunte. Et dantur tamen viri catholici, qui adhuc hodie defendunt, illam Leonis Bullam nunquam publicam in ecclesia catholica auctoritatem habuisse. cf. *Reponses aux avertissemens de Mr. de Soissons*. Itaque cum expeditum sit Bullam Leonis X. nunquam acquivisse auctoritatem regulæ fidei; quo jure hodie ad eam provocat damnaturus Riccium ad exemplum Lutheri? Nunquam illius Bullæ mentionem injecit Concilium Tridentinum: ipsi articuli, quos Leo X. jam damnaverat, in Concilio denuo fuerunt examinati, & Concilium judicium suum tulit, nulla ratione habita damnationis Leonis. X. Itaque quomodo Pius VI. illam damnationem ex orco revocare ausit? In Gallia, uti monuimus, nullus unquam usus illius Bullæ factus est. Nunquam ea instar formulæ infervit, neque in abjurationibus hæreticorum, neque in probationibus catholicitatis, h. e. eum catholicorum sacris addictum esse, qui publicum munus adibat. Facultas theologica Parisiensis, quæ articulos scripsit, articulis Lutheri oppositos eos Regi tradidit, qui, postquam eos per episcopos Melu-

ni congregatos probasset, in Parlamento registris inscribi iussit. Quo itaque jure Pius VI. Bullam contra Lutherum repetat, quæ neque in Gallia neque in Germania legis vim habet, nec universæ ecclesiæ obtrudi potest? Abstineo a recensendis reliquis damnatarum thesium classibus cum ex alatis momentis satis pateat, jure suo egisse Augustum Cæsarem, qui Bullam Pii VI. non admiserit, quod obtare viderit momenta gravia sive formam sive materiam Bullæ respexeris. Ratione formæ non id omne quod ad valvas Basilicarum Romæ, in Campo Floræ aliisque locis consuetis affigitur & per cursores apostolicos publicatur, eam vim habet, ut Germaniæ obligationem inducat. Neque regitur Imperium Germanicum bullis Pontificum, multum enim distant Constitutiones Imperii a Constitutionibus Papalibus; nec bullæ damnatoriæ, quæ Romæ valent, inter Germanos etiam valent nisi ecclesia Germanica eas acceptaverit & sic publice consenserit, quod prolixè demonstratum fuit a Vanespen, Silvestri aliisque Doctotibus. Jus censuræ a Cæsare in terris suis optimo jure exercetur, neque potest in exercitio illius juris ab aliis interpellari. Jus itaque damnandi libros pestiferos Cæsari in suis terris competit, dum expeditum & certum sit libros illos revera esse pestiferos. Si vero alius quis libris notam pestiferorum ausit inurere, caveat Princeps, ne & suæ & subditorum libertati religiosæ derogetur, & severitate disciplinæ arbitraria noceatur. Laudandus itaque omnino est Cæsar, qui ob vitium formæ Bullam damnantem Pii VI. a suis terris abesse iussit, præcluso

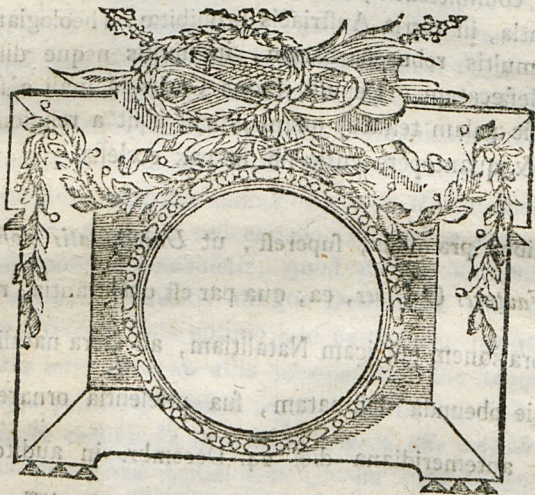

eidem in eas aditu, magno etiam molimine per viros purpuratos tentato. Accedit vero etiam materiae vitium, quod principia contineat, vix ferenda, principia magistratibus summis funesta, principia tranquillitatem publicam turbantia, hæresin & schisma crepantia, ubi neque hæresis est neque schisma, Molinistas solventia, quos jam Maria Theresia a cathedris publicis abesse voluit, Jansenistas & Non-Jansenistas inter se committentia, antiquas lites de vi Bullæ Unigenitus solventia, in terris Austriacis prohibitæ, Theologiam solventia in multis rebus barbaram, in multis neque distinctam neque defæcatam. Depulit itaque Cæsar id mali a suis terris, & sic palam testatur quam procul absit a religione damnanante, & quantopere curæ sibi sit pax ecclesiæ.

Quibus præmissis, superest, ut *Universitatis nostræ Præcæres, Fautores & Cives*, ea, qua par est observantia, rogemus, velint orationem publicam Natalitiam, ad sacra natalis D. N. J. C. pie obeunda destinatam, sua præsentia ornare, quam hora antemeridiana diei 24. Decembr. in auditorio juridico habebit *Summe Reverendus atque Amplissimus Dnus LUDOVICUS JOSEPHUS UHLAND, Theologiæ Doctör atque Professor P. O. Ecclesiæ nostræ Decanus & Stipen-*

iii Theologici Superintendens, Fautor & Collega noster maxime
 venerandus, qui verba faciet de *Christo infante, patre eter-*
nitatis ad *Jes. IX, 5. 6.* P. P. sub Sigillo ordinis nostri
 feria S. Thomæ a. d. XXI. Dec. MDCCXCVI.

LUDOVIGUS JOSEPHUS UHLAND, Theologiae
 Doctor etque Professor P. O. Erlasse nosse Hermann C. Ziegen-

Hb 663.

80

ULB Halle

3

003 007 421

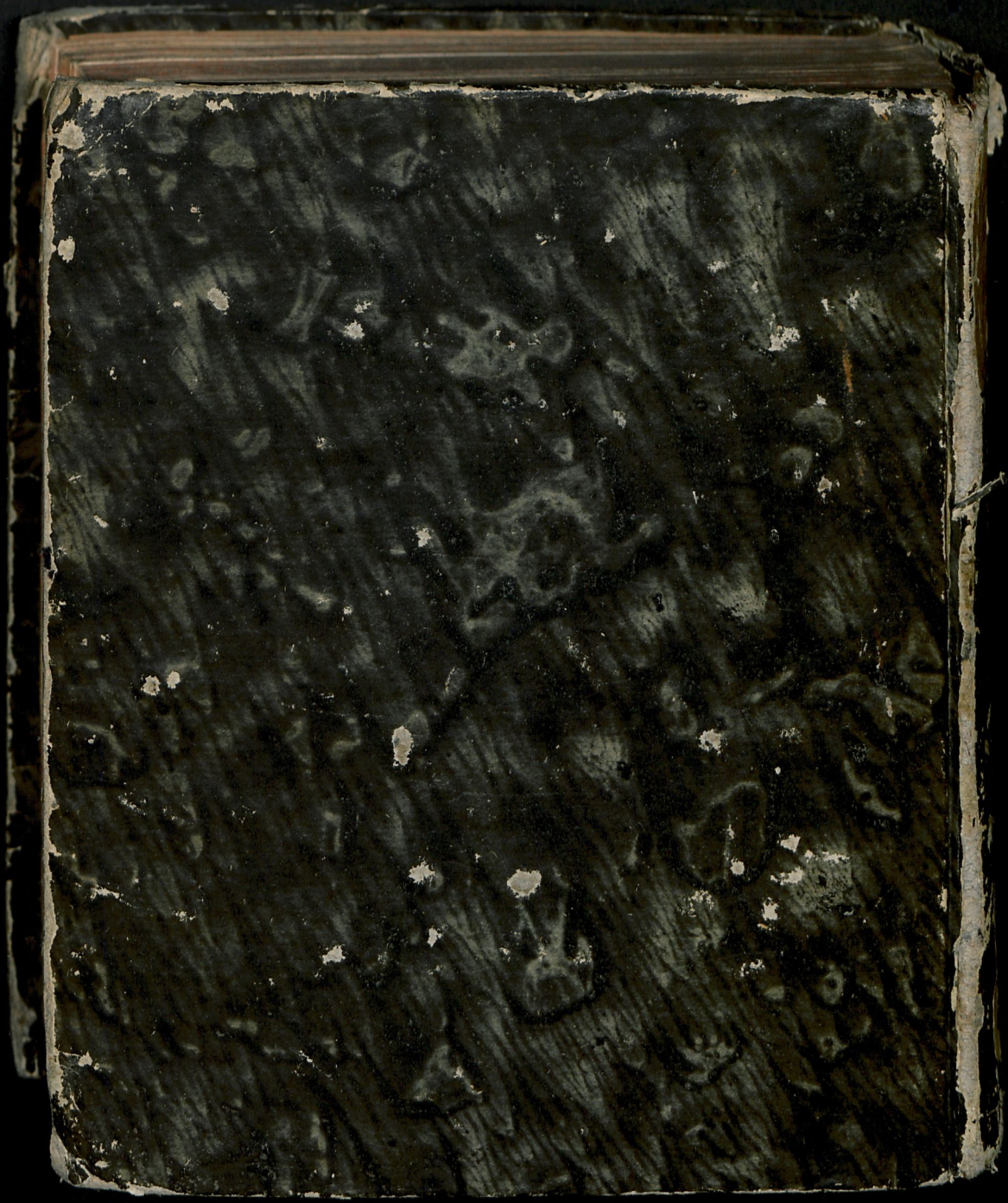
Mer 173

VD17

45

4

DECANUS
ET
COLLEGIUM
FACULTATIS THEOLOGICÆ
IN
UNIVERSITATE TUBINGENSI
AD
ORATIONEM SOLENNEM
PRIDIE
NATALIS DOMINI
DIE XXIV. DEC. MDCCXCVI.
HORA ANTEMERIDIANA IN AUDITORIO JURIDICO
HABENDAM
INVITANT.

d.

*De Cæsare, Pii VI. bullam damnantem dogmaticam haud
admittente.*

TUBINGÆ
LITTERIS FUESIANIS.

3